

**PROTOKÓŁ
KONTROLI PROBLEMOWEJ
przeprowadzonej w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zaborze
ul. Lipowa 15, 66-003 Zabór**

Działając na podstawie ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31, poz. 206 z późn. zm.) oraz Rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 26 czerwca 2009r w sprawie kontroli prowadzonej przez wojewodę (Dz. U. Nr 106, poz. 884).

Zespół kontrolny w składzie:

- 1. Julita Zielińska** – Inspektor Wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 254-1/11 z dnia 3 czerwca 2011r.

- *przewodniczący zespołu kontrolnego;*

[dowód: *akta kontroli str.1*]

- 2. Małgorzata Rodak** – Starszy Inspektor w Wydziale Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. - posiadająca upoważnienie Wojewody Lubuskiego Nr 254-2/11 z dnia 3 czerwca 2011r.

- *członek zespołu kontrolnego;*

[dowód: *akta kontroli str.2*]

w dniach 17 i 20 czerwca 2011r. przeprowadził kontrolę problemową (wynikającą z rocznego planu kontroli Wydziału Polityki Społecznej) - w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zaborze zgodnie z programem kontroli, zatwierdzonym przez Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej.

[dowód: *akta kontroli str.3,4*]

Przed przystąpieniem do kontroli Zespół kontrolny złożył pisemne oświadczenia o braku okoliczności uzasadniających wyłączenie od udziału w niniejszej kontroli.

[dowód: *akta kontroli str.5,6*]

Kontrole przeprowadzono w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych (Dz. U. z 2006r. Nr 139 poz. 992 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 7 września 2007r o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U z 2009r. Nr 1 poz.7 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Polityki Społecznej z dnia 02 czerwca 2005r. w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne (Dz. U. 05. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.);
- Rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2008 w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzoru wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 855).

Tematem kontroli była realizacja zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych oraz ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Celem kontroli było sprawdzenie prawidłowości realizacji zadań zleconych z zakresu administracji rządowej wynikających z w/w ustaw.

Kontrola została przeprowadzona metodą losową i obejmowała dokumentację świadczeń przyznawanych w ramach systemu świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego.

Okres objęty kontrolą: okres zasiłkowy 2009/2010
stan na 31.10.2010r. – świadczenia rodzinne,
stan na 30.09.2010r. – fundusz alimentacyjny. Nienależnie pobrane świadczenia z FA – stan na dzień kontroli.

O rozpoczęciu kontroli powiadomiono podmiot kontrolowany pismem Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp. z dnia 3 czerwca 2011r. znak: PS-V.431.9.2011.JZie

[dowód: akta kontroli str. 7]

W toku postępowania kontrolnego ustalono, co następuje:

I. Założenia organizacyjne:

W oparciu o art. 28 ust 1 pkt. 2 ustawy z dnia 23 stycznia 2009r. o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. 26 lutego 2009r Nr 31, poz. 206 z późn. zm.), wojewoda kontroluje wykonywanie przez organy samorządu terytorialnego i inne podmioty zadań z zakresu administracji rządowej, realizowane przez nie na podstawie ustawy lub porozumienia z organami administracji rządowej.

Ośrodek Pomocy Społecznej w Zaborze, realizuje zadania zlecone na podstawie:

- ustawy z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych [Dz. U. z 2006r. Nr 139, poz. 992 z późn. zm.] wraz z Rozporządzeniem Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne z dnia 2 czerwca 2005r. (Dz. U. Nr 105, poz. 881 z późn. zm.).
- ustawy z dnia 7 września 2007r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów (Dz. U. z 2009r. Nr 1 poz.7 z późn. zm.) wraz z Rozporządzeniem Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 28 lipca 2008 w sprawie sposobu i trybu postępowania, sposobu ustalania dochodu oraz wzoru wniosku, zaświadczeń i oświadczeń o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego (Dz. U. 2008 Nr 136, poz. 855);
- Uchwały Nr XXIV/173/05 Rady Gminy Zabór z dnia 30 września 2005r.
- Zarządzenia Nr 2/07 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaborze z dnia 2 marca 2007r.
- Uchwały Nr XXXII/198/10 Rady Gminy Zabór z dnia 29 marca 2010r.
- Zarządzenia Nr 19/05 Wójta Gminy Zabór z dnia 8 czerwca 2005r.
- Zarządzenia Nr 0151/38/08 Wójta Gminy Zabór z dnia 01 października 2008r.
- Zarządzenia Nr 0151/46/08 Wójta Gminy Zabór z dnia 28 listopada 2008r.
- Zarządzenie Nr 1/11 Kierownika Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaborze z dnia 17.02.2011r.

[dowód: akta kontroli str.8-20]

W trakcie kontroli wyjaśnień udzielała Pani Jolanta Salewicz-Woźniak- zatrudniona na stanowisku kierownika OPS w Zaborze od dnia 13 grudnia 2004r. Zadania z zakresu świadczeń rodzinnych oraz funduszu alimentacyjnego realizowane są także przez Panią

Justynę Kwaśniewską- zatrudnioną w Ośrodku Pomocy Społecznej w Zaborze na stanowisku pracownika socjalnego.

[dowód: *akta kontroli str.21-23*]

II. Realizacja zadań zleconych wynikających z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów oraz ustawy o świadczeniach rodzinnych

II. 1. Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka

Zgodnie z art. 15 ww. ustawy o świadczeniach rodzinnych jednorazową zapomogę z tytułu urodzenia się żywego dziecka przyznaje się matce lub ojcu dziecka, opiekunowi prawnemu albo opiekunowi faktycznemu dziecka – niezależnie od wysokości dochodów, w wysokości 1.000 zł na dziecko. Wniosek o wypłatę jednorazowej zapomogi składa się w terminie 12 miesięcy od dnia narodzin dziecka, a w przypadku gdy wniosek dotyczy dziecka objętego opieką prawną, opieką faktyczną albo dziecka przysposobionego - w terminie 12 miesięcy od dnia objęcia dziecka opieką albo przysposobienia nie później niż do ukończenia przez dziecko 18 roku życia.

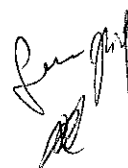
W badanym okresie zasiłkowym 2009-2010 ogółem wypłacono 38 świadczeń na łączną kwotę 38.000 zł. - dane pochodzą ze sprawozdania rzeczowo-finansowego o zadaniach z zakresu świadczeń rodzinnych zrealizowanych ze środków budżetu państwa oraz budżetów gmin.

Kontroli poddano dokumentację losowo wybranych 20 rodzin, którym w badanym okresie wypłacono jednorazową zapomogę, co stanowi 53 % ogółu przyznanych świadczeń. Wszystkie skontrolowane decyzje zostały wydane w oparciu o obowiązujące przepisy prawa, jednakże zdaniem zespołu kontrolnego, w kilku przypadkach nie dołożono należytych starań prowadzących do ustalenia czy jednorazowa zapomoga została dwukrotnie wypłacona - w sytuacji gdy drugi z rodziców zameldowany był w innej gminie.

[dowód: *akta kontroli str.24-35*]

II. 2. Poprawność ustalenia dochodu rodziny w zakresie świadczeń rodzinnych.

Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 504,00 zł. Zgodnie z art. 3 pkt. 1, 2, 23 i 24 ww. ustawy o świadczeniach

rodziny dochód - oznacza to, po odliczeniu kwot alimentów świadczonych na rzecz innych osób: przychody podlegające opodatkowaniu na zasadach ogólnych na podstawie przepisów o podatku dochodowym od osób fizycznych, pomniejszone o koszty uzyskania przychodu, należny podatek dochodowy od osób fizycznych, składki na ubezpieczenia społeczne niezaliczone do kosztów uzyskania przychodu oraz składki na ubezpieczenie zdrowotne, z kolei dochód rodziny - oznacza to przeciętny miesięczny dochód członków rodziny uzyskany w roku kalendarzowym poprzedzającym okres zasiłkowy.

Utrata dochodu - oznacza to utratę dochodu spowodowaną: uzyskaniem prawa do urlopu wychowawczego, utratą prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, utratą zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło, utratą zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego, wyrejestrowaniem pozarolniczej działalności gospodarczej,

Uzyskanie dochodu - oznacza to uzyskanie dochodu spowodowane: zakończeniem urlopu wychowawczego, uzyskaniem prawa do zasiłku lub stypendium dla bezrobotnych, uzyskaniem zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, z wyłączeniem pracy wykonywanej na podstawie umowy o dzieło, uzyskaniem zasiłku przedemerytalnego lub świadczenia przedemerytalnego, nauczycielskiego świadczenia kompensacyjnego, a także emerytury lub renty, renty rodzinnej lub renty socjalnej, z wyjątkiem rent przyznanych rolnikom w związku z przekazaniem lub dzierżawą gospodarstwa rolnego, rozpoczęciem pozarolniczej działalności gospodarczej.

Zgodnie z § 17 pkt 1 i § 18 pkt 1 *Rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej w sprawie sposobu i trybu postępowania w sprawach o świadczenia rodzinne z dnia 2 czerwca 2005 r. (Dz.U. Nr 105, poz. 881)* - W przypadku utraty przez członka rodziny dochodu, od dochodu rodziny odejmuje się przeciętną miesięczną kwotę utraconego dochodu. Z kolei w przypadku uzyskania przez członka rodziny dochodu po roku, z którego dochody stanowią podstawę do ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych, do dochodu rodziny dodaje się miesięczną kwotę dochodu uzyskanego przez członka rodziny, o ile dochód ten osoba otrzymuje w dniu ustalania prawa do świadczeń rodzinnych.

Kontroli poddano dokumentację losowo wybranych 15 rodzin, którym decyzją w okresie zasiłkowym listopad 2009r. – październik 2010r. przyznano świadczenia rodzinne.

[dowód: akta kontroli str. 36-50]

Skontrolowana dokumentacja stanowi 6,17 % ogółu rodzin (243) uprawnionych do pobierania świadczeń rodzinnych stan na dzień 30.10.2010r.

W toku kontroli ustalono, iż decyzją nr OPS 8129ZR/257/09 z dnia 02.11.2009r. przyznano zasiłek rodzinny dla Pani* wraz z dodatkami na okres zasiłkowy. Prawo do w/w świadczeń ustalono w oparciu o niekompletną dokumentację, gdyż wyliczony przez organ właściwy dochód rodziny nie znajduje potwierdzenia w dokumentach sprawy. Analogiczna sytuacja miała miejsce w przypadku decyzji nr OPS 8129ZR/411/09 z dnia 13.11.2009r.

[dowód: akta kontroli str. 51-106]

II. 3. Nienależnie pobrane świadczenia z Funduszu Alimentacyjnego

Zgodnie z art. 2 pkt 7 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów za nienależnie pobrane świadczenia – uważa się świadczenia z funduszu alimentacyjnego: wypłacone mimo zaistnienia okoliczności powodujących ustanie albo wstrzymanie wypłaty świadczenia w całości lub w części, przyznane lub wypłacone w przypadku świadomego wprowadzenia w błąd przez osobę pobierającą te świadczenia, wypłacone bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa, jeżeli stwierdzono nieważność decyzji przyznającej świadczenie albo w wyniku wznowienia postępowania uchylono decyzję przyznającą świadczenie i odmówiono prawa do świadczenia, wypłacone, w przypadku gdy osoba uprawniona w okresie ich pobierania otrzymała alimenty, wypłacone w przypadku, o którym mowa w art. 17 ust. 5, za okres od dnia, w którym osoba stała się uprawniona do świadczeń w innym państwie w związku ze stosowaniem przepisów o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego, do dnia wydania decyzji o uchyleniu decyzji przyznającej świadczenia z funduszu alimentacyjnego, chyba, że zostały zwrócone zgodnie z przepisami o koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego.

Osoba, która pobrała nienależnie świadczenia, jest obowiązana do ich zwrotu wraz z ustawowymi odsetkami. Kwoty nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami ustalone ostateczną decyzją podlegają potrąceniu z bieżąco wypłacanych świadczeń z funduszu. Nienależnie pobrane świadczenia wraz z odsetkami podlegają egzekucji w trybie przepisów o postępowaniu egzekucyjnym w administracji. Odsetki są naliczane od pierwszego dnia miesiąca następującego po dniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego, do dnia spłaty.

* Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

Organ właściwy wierzyciela oraz marszałek województwa mogą umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny.

W toku kontroli ustalono, że w okresie od 2009 roku do dnia kontroli jednostka kontrolowana wydała 3 decyzje stwierdzające nienależnie pobrane świadczenia w zakresie ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów, i tak:

1/ Decyzją z dnia 02.10.2009r. nr 8130 FA/41/09 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego w kwocie 300zł na okres od 01.10.2009r. do 30.09.2010r. W kwietniu 2010r powzięto informację, iż osoba uprawniona przerwała naukę w szkole i w związku z tym postanowieniem z dnia 07.05.2010r. wstrzymano wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego od 01.05.2010r. W dniu 11.05.2010r. strona zwróciła się z prośbą o zaprzestanie wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz umorzenie nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Strona dołączyła zaświadczenie z Centrum Kształcenia Ustawicznego i Praktycznego potwierdzające, iż córka została skreślona z listy słuchaczy w dniu 18.01.2010r. Następnie decyzją z dnia 19.05.2010r. nr 8130 FA/25/10 uchylono wypłatę przyznanego świadczenia z funduszu alimentacyjnego z dniem 01.05.2010r. Dnia 19.05.2010r. decyzją znak 8130FA/26/10 orzeczono o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego za okres luty-kwiecień 2010r., a następnie decyzją z dnia 08.06.2010 znak: 8130FA/27/10 umorzono w całości nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego za okres luty – kwiecień 2010r.

Po przeanalizowaniu dokumentów sprawy ustalono, co następuje:

Stosownie do art. 9 ust. 1 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów świadczenia z funduszu alimentacyjnego przysługują osobie uprawnionej do ukończenia przez nią 18 roku życia albo w przypadku gdy uczy się w szkole lub szkole wyższej do ukończenia przez nią 25 roku życia, albo w przypadku posiadania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności – bezterminowo.

Zgodnie z art. 2 pkt. 11 w/w ustawy – za „osobę uprawnioną uważa się osobę uprawnioną do alimentów od rodzica na podstawie tytułu wykonawczego pochodzącego lub zatwierdzonego przez sąd, jeżeli egzekucja okazała się bezskuteczna”.

Natomiast w myśl art. 15 ww. ustawy ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz ich wypłata następują odpowiednio na wniosek osoby uprawnionej lub jej przedstawiciela ustawowego.

Wiadomym jest fakt, iż małoletnia osoba uprawniona nie ma pełnej zdolności do czynności prawnej, tak więc w jej imieniu czynności prawnych dokonuje przedstawiciel ustawowy –matka/ojciec. Natomiast z chwilą uzyskania przez dziecko pełnoletności, wygasa instytucja opiekuna prawnego.

Z uwagi na powyższe uprawnionym do świadczenia z funduszu alimentacyjnego jest samo dziecko na które dłużnik obowiązany jest spełnić świadczenie alimentacyjne i ono powinno być adresatem decyzji przyznającej świadczenie, a w konsekwencji tylko ono może być stroną decyzji w przedmiocie nienależnie pobranych świadczeń. Tymczasem w powyższej sprawie adresatem decyzji (przyznającej świadczenie, uchylającej, orzekającej nienależnie pobrane świadczenie jak również umarzającej) na każdym etapie postępowania – była matka osoby uprawnionej.

Ponadto decyzją z dnia 19.05.2010r. znak: 8130FA/25/10 uchylono z dniem 01 maja 2010r. świadczenie z funduszu alimentacyjnego, podczas gdy z akt sprawy wynika, iż organ właściwy był w posiadaniu dokumentów potwierdzających, iż osoba uprawniona z dniem 18.01.2010r. została skreślona z listy słuchaczy, a tym samym przestała być uprawniona do pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego.

Uzasadnienie wydanych decyzji - nie zawiera wszystkich składników decyzji określonych w art. 107 § 3 Kodeksu postępowania administracyjnego, o treści „Uzasadnienie faktyczne decyzji powinno w szczególności zawierać wskazanie faktów które organ uznał za udowodnione, dowodów, na których się oparł, oraz przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej, zaś uzasadnienie prawne – wyjaśnienie podstawy prawnej decyzji, z przytoczeniem przepisów prawa”, i dalej „, zgodnie z § 4 wyż. cyt. przepisu można odstąpić od uzasadnienia decyzji, gdy uwzględnia ona w całości żądanie strony; nie dotyczy to jednak decyzji rozstrzygających sporne interesy stron oraz decyzji wydanych na skutek odwołania”.

Dodatkowo organ właściwy dnia 07.05.2010r., wezwał stronę w celu wyjaśnienia sytuacji mogącej mieć wpływ na prawo do dalszego pobierania świadczenia z funduszu alimentacyjnego i następnie tego samego dnia wystawił postanowienie o wstrzymaniu wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego z dniem 01.05.2010r., podczas gdy zgodnie z art. 21 ust 1 ust. 1 pkt 1,2 i 3 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów

„Wypłatę świadczeń z funduszu alimentacyjnego wstrzymuje się, jeżeli osoba uprawniona albo jej przedstawiciel ustawowy, którzy złożyli wniosek o przyznanie świadczeń z funduszu alimentacyjnego: odmówili udzielenia lub nie udzielili, w wyznaczonym terminie, wyjaśnić co do okoliczności mających wpływ na prawo do świadczeń; odmówili udzielenia organowi prowadzącemu postępowanie egzekucyjne informacji mających wpływ na skuteczność egzekucji lub udzielili informacji nieprawdziwych; nie podejmują świadczeń przez trzy kolejne miesiące kalendarzowe”.

Zdaniem zespołu kontrolnego wątpliwości budzi tok prowadzonego postępowania administracyjnego w wyżej opisywanej sprawie, gdyż nie były przestrzegane przepisy Kodeksu postępowania administracyjnego, między innymi naruszono zasadę uczestnictwa strony w prowadzonym postępowaniu – zgodnie z art. 10 Kpa – „organy administracji publicznej obowiązane są zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, a przed wydaniem decyzji umożliwić im wypowiedzenie się co do zebranych dowodów i materiałów oraz zgłoszonych żądań”.

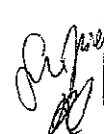
[dowód: akta kontroli str. 107-155]

2/ Decyzją z dnia 02.02.2011r. nr OPS.8321.1.11 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego w wysokości 300 zł na okres od 01.01.2011r. do 30.09.2011r. Jak wynika z uzasadnienia decyzji nr 8321.10.11 z dnia 30.05.2011r. – w dniu 27.05.2011r. do Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaborze wpłynęło zaświadczenie z Zespołu Szkół Samochodowych w Zielonej Górze (Zaświadczenie nr 168/2011) stwierdzające, iż osoba uprawniona z dniem 14.03.2011r. została skreślona z listy uczniów. (ww. zaświadczenie nie zawiera daty wpływu do OPS w Zaborze). Wobec powyższego uchylono decyzję z dnia 02.02.2011r. nr OPS.8321.1.11. W dniu 02.06.2011r. Pani [■] – matka osoby uprawnionej – złożyła wniosek z prośbą o rozłożenie na raty kwoty nienależnie pobranych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, jak również o umorzenie odsetek. Decyzją nr OPS 8321.13.11 z dnia 15.06.2011r. wydano decyzję orzekającą zwrot nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego, umorzono odsetki, jak również rozłożono na raty spłatę nienależnie pobranego świadczenia.

Po przeanalizowaniu dokumentów sprawy ustalono, co następuje:

Podobnie jak w wyżej opisanej sprawie nienależnie pobranego świadczenia - nastąpiło naruszenie przepisów kodeksu postępowania administracyjnego, i tak:

■ Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

- organ właściwy błędnie określił stronę postępowania. Wiadomym jest fakt, iż małoletnia osoba uprawniona nie ma pełnej zdolności do czynności prawnej, tak więc w jej imieniu czynności prawnych dokonuje przedstawiciel ustawowy –matka/ojciec. Natomiast z chwilą uzyskania przez syna pełnoletniości, wygasa instytucja opiekuna prawnego Pani

▪ i tym samym przestała być stroną postępowania w sprawie.

- brak uzasadnienia decyzji - naruszenie art. 107 Kpa;

- naruszenie zasady określonej w art. 10 Kpa.

Dodatkowo w niniejszej sprawie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Stosownie do art. 23 ust. 8 ww. ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów Organ właściwy wierzyciela oraz marszałek województwa mogą umorzyć kwotę nienależnie pobranych świadczeń wraz z odsetkami w całości lub w części, odroczyć termin płatności albo rozłożyć na raty, jeżeli zachodzą szczególnie uzasadnione okoliczności dotyczące sytuacji rodziny. W aktach sprawy brak dokumentów potwierdzających szczególne okoliczności uzasadniające umorzenie odsetek.

Ponadto rozstrzygnięcie w zakresie umorzenia oraz rozłożenia na raty może zapaść dopiero, gdy decyzja ustalająca obowiązek zwrotu nienależnie pobranego świadczenia jest ostateczna. Rozstrzygnięcie w sprawie zwrotu nienależnie pobranego świadczenia, umorzenia odsetek oraz rozłożenia na raty należności nienależnie pobranych świadczeń zapadło jedną decyzją administracyjną nr OPS.8321.13.11 z dnia 15.06.2011r.

[dowód: akta kontroli str. 156-202]

3/ Decyzja z dnia 23.11.2010r. nr 8130 FA/65/10 przyznano świadczenie z funduszu alimentacyjnego na i w kwocie po 150 zł na okres od 01.11.2010 do 30.09.2011r. W dniu 10.02.2011r. wpłynęło zaświadczenie ze szkoły potwierdzające, iż Pani została skreślona z listy słuchaczy z dniem 26.01.2011r. Decyzją nr OPS 8321.3.11 z dnia 11.02.2011r. uchylono decyzję od 01.03.2011r. w części przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego dla Pani Następnie decyzją nr OPS 8321.4.11 z dnia 08.03.2011r. ustalono zwrot nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego za miesiąc luty 2011r. w wysokości 150 zł. Dnia 25.05.2011r. zwrócono się z zapytaniem do czy Pan jest nadal studentem. W dniu 30.05.2011r. wpłynęła odpowiedź, iż decyzją z dnia 28.02.2011r. Pan został skreślony z listy studentów. I tak, z dniem 31.05.2011r. decyzją nr OPS.8321.11.11 uchylono

▪ Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

decyzję Nr OPS 8130 FA/65/10 z dnia 23.11.2010r. w części przyznającej świadczenie z funduszu alimentacyjnego na [▪] Kolejną decyzją nr OPS.8321.14.11 z dnia 15.06.2011r. orzeczono o zwrocie nienależnie pobranego świadczenia z funduszu alimentacyjnego za miesiąc marzec, kwiecień i maj 2011r.

Po przeanalizowaniu dokumentów sprawy ustalono, że podobnie jak w dwóch wyżej opisanych przypadkach organ właściwy błędnie określił stronę postępowania administracyjnego, jak również niewłaściwie przeprowadził postępowanie administracyjne z naruszeniem przepisów Kodeksu postępowania administracyjnego.

[dowód: akta kontroli str. 203-251]

II. 4. Terminowość ustalenia i wypłaty świadczeń z uwzględnieniem zapisu art. 26 ustawy o świadczeniach rodzinnych i art. 20 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów.

Zgodnie z art. 26. ustawy o świadczeniach rodzinnych : „świadczenia rodzinne wypłaca się nie później niż do ostatniego dnia miesiąca, za który przyznane zostało świadczenie rodzinne.

W przypadku złożenia wniosku w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych po 10 dniu miesiąca, świadczenia rodzinne za dany miesiąc wypłaca się najpóźniej do ostatniego dnia miesiąca następującego po miesiącu, w którym złożono wniosek.

Wnioski w sprawie ustalenia prawa do świadczeń rodzinnych na nowy okres zasiłkowy są przyjmowane od dnia 1 września.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 30 września, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 30 listopada.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia rodzinne na nowy okres zasiłkowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 października do dnia 30 listopada, ustalenie prawa do świadczeń rodzinnych oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc listopad następuje do dnia 31 grudnia.

Wniosek o dodatek, o którym mowa w art. 9, składa się do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia.

▪ Usunięcia danych dokonał zespół kontrolny na podstawie art.6 i 7 ust.3 ustawy o ochronie danych osobowych z dnia 29 sierpnia 1997 (t.j. z 2002r., Dz.U. Nr 101, poz. 926 ze zm.).

Podmiot realizujący świadczenia rodzinne jest obowiązany poinformować osoby ubiegające się o świadczenia rodzinne o terminach składania wniosków, o których mowa w ust. 3 i 4 oraz w art. 24.

Metodą losową wybrano 14 rodzin i sprawdzono 19 decyzji wydanych w okresie zasiłkowym 2009/2010 celem analizy zgodności pod względem terminowości ustalenia i wypłaty świadczeń rodzinnych. Sprawdzono terminowość wypłat w miesiącu styczniu, kwietniu, lipcu oraz wrześniu 2010r. - ogółem sprawdzono 56 miesięcy dokonanych wypłat przyznanych świadczeń.

[dowód: akta kontroli str. 252-359, 368-369]

W toku kontroli ustalono, iż decyzje zostały wydane z zachowaniem terminu, o którym mowa w wyżej przytoczonym art. 26. W jednym przypadku świadczenie zostało wypłacone z naruszeniem ww. art. 26.

Decyzją nr OPS 8129ZR/393/09 przyznano zasiłek rodzinny wraz z dodatkami oraz decyzją Nr OPS 8129PZ/1/09 został przyznany zasiłek pielęgnacyjny. Z powyższych decyzji wynika, iż w miesiącu wrześniu 2010r. stronie należało wypłacić 474 zł (zasiłek rodzinny w kwocie 91 zł, dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego 100 zł, dodatek do zasiłku rodzinnego z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka niepełnosprawnego powyżej 5 roku życia w wysokości 80 zł, dodatek z tytułu na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości, w której znajduje się szkoła w wysokości 50 zł oraz zasiłek pielęgnacyjny w wysokości 153 zł.). z listy wypłat nr 2010/09/241 z dnia 15.09.2010r. wynika, iż osoba uprawniona otrzymała świadczenia w łącznej kwocie 324 zł.

Jak wynika z wyjaśnień pokontrolnych z dnia 18.07.2011r. „przyznany dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego, a także dodatek na pokrycie wydatków związanych z dojazdem do miejscowości w której znajduje się szkoła we wrześniu zostały nieopatrnie pominięte”.

Z dosłanych do tut. Wydziału przez jednostkę kontrolowaną w dniu 21.07.2011r. dokumentów wynika, iż zaległa należność została stronie wypłacona 14.07.2011r.

[dowód: akta kontroli str. 360-367]

Zgodnie z art. 20 ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów „świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca się w okresach miesięcznych.

Decyzje w sprawach świadczeń z funduszu alimentacyjnego są natychmiast wykonalne, z wyjątkiem decyzji w sprawach dotyczących nienależnie pobranych świadczeń.

Wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy są przyjmowane od dnia 1 sierpnia.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia z funduszu alimentacyjnego na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami do dnia 31 sierpnia, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 31 października.

W przypadku gdy osoba ubiegająca się o świadczenia na nowy okres świadczeniowy złoży wniosek wraz z dokumentami w okresie od dnia 1 września do dnia 31 października, ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz wypłata świadczeń przysługujących za miesiąc październik następuje do dnia 30 listopada.”

Metodą losową wybrano 14 rodzin i sprawdzono 16 decyzji wydanych w okresie zasilkowym 2009/2010 celem analizy zgodności pod względem terminowości ustalenia i wypłaty świadczeń z funduszu alimentacyjnego. Sprawdzono terminowość wypłat 14 rodzin w miesiącach styczniu, kwietniu, lipcu oraz wrześniu 2010r. – ogółem sprawdzono 56 miesięcy dokonanych wypłat przyznanych świadczeń.

[dowód: akta kontroli str.370-427]

Wszystkie skontrolowane decyzje zostały wydane z zachowaniem terminu, o którym mowa w wyżej przytoczonym art. 20, natomiast wątpliwości budzi fakt, iż w jednym przypadku świadczenie przyznane za miesiąc kwiecień wypłacono 31.03.2010r. (świadczenia z funduszu alimentacyjnego wypłaca się w okresach miesięcznych).

Decyzją nr 8130FA/31/09 stronie zostały przyznane świadczenia z funduszu alimentacyjnego na troje dzieci po 500 zł miesięcznie. Jak wynika z wyjaśnień pokontrolnych przesłanych przez jednostkę kontrolowaną do tut. Wydziału w dniu 21.07.2011r. „, w związku z trudną sytuacją materialną strona zwróciła się z prośbą aby świadczenie należne za miesiąc kwiecień w części zostało wypłacone w marcu”.

[dowód: akta kontroli str.420-425]

III. Ocena kontrolowanej jednostki według ustalonych mierników zawartych w programie kontroli.

- a) Liczba prawidłowo wydanych decyzji uprawniających do pobierania jednorazowej zapomogi z tytułu urodzenia dziecka w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji (analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców) – 100 % skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 20 decyzji).

- b) Liczba decyzji przyznających świadczenia rodzinne w oparciu o poprawnie ustalony dochód rodziny, w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji analiza losowo wybranej dokumentacji świadczeniobiorców); -87 % *skontrolowanych decyzji wydana była prawidłowo (skontrolowano 15 decyzji).*
- c) Liczba decyzji umarzających nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do liczby decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego – *w stosunku do 3 decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia:*
- *jedną należność umorzono (umorzono 900 zł);*
 - *drugą należność rozłożono na raty i umorzono odsetki (rozłożono na raty 600 zł i umorzono odsetki);*
 - *trzecią należność potrącono z bieżąco wypłacanych świadczeń w wysokości 150 zł.*
- d) Liczba decyzji stwierdzających nienależnie pobrane świadczenia z funduszu alimentacyjnego, w stosunku do liczby decyzji wydanych w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego. – *w okresie zasiłkowym 2009/2010 wydano ogółem – 64 decyzji w sprawach dotyczących funduszu alimentacyjnego, w tym 1 decyzję stwierdzającą nienależnie pobrane świadczenie. Pozostałe dwie decyzje zostały skontrolowane za okres 2010/2011 – stan na dzień kontroli.*
- e) Liczba spraw rozpatrzonych z uchybieniem terminu w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji - *100 % skontrolowanych decyzji wydana była z zachowaniem terminu.*
- f) Liczba terminowo wypłaconych świadczeń w stosunku do liczby skontrolowanych decyzji. – *92 % terminowo wypłaconych świadczeń.*

Osobą odpowiedzialną za powstanie opisanych w niniejszym protokole nieprawidłowości jest z racji pełnionego stanowiska Kierownik Ośrodka Pomocy Społecznej w Zaborze Pani Jolanta Salewicz-Woźniak - która w zakresie swoich obowiązków ma nadzór nad właściwym wypełnianiem powierzonych zadań.

[dowód: akta kontroli str.428-430]

Na tym postępowanie kontrolne zakończono i dokonano wpisu w książce kontroli pod pozycją: 15/2011.

Na podstawie art. 44 ustawy o wojewodzie i administracji rządowej w województwie (Dz. U. Nr 31 poz. 206) kierownik podmiotu kontrolowanego może odmówić podpisania protokołu kontroli, składając w terminie 7 dni od dnia jego otrzymania, wyjaśnienie przyczyn tej odmowy. Kierownikowi podmiotu kontrolowanego przysługuje prawo zgłoszenia, przed podpisaniem protokołu kontroli, umotywowanych zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole kontroli. Przytoczone zastrzeżenia, zgłasza się na piśmie do dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp., w terminie 7 dni od dnia otrzymania protokołu kontroli.

W przypadku zgłoszenia zastrzeżeń termin odmowy podpisania protokołu wraz z podaniem jej przyczyn biegnie od dnia doręczenia kierownikowi podmiotu kontrolowanego stanowiska kierownika komórki do spraw kontroli wobec zastrzeżeń.

Odmowa podpisania protokołu kontroli przez kierownika podmiotu kontrolowanego nie stanowi przeszkody do podpisania protokołu przez kontrolującego i sporządzenia wystąpienia pokontrolnego.

Niniejszy protokół kontroli sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach z których:

- jeden egzemplarz otrzymuje kierownik podmiotu kontrolowanego,
- drugi egzemplarz przekazano do Wydziału Nadzoru i Kontroli Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.
- trzeci egzemplarz wraz z dokumentacją kontrolną pozostaje w aktach Wydziału Polityki Społecznej Lubuskiego Urzędu Wojewódzkiego w Gorzowie Wlkp.

ZESPÓŁ KONTROLNY:

**KIEROWNIK
JEDNOSTKI KONTROLOWANEJ**

KIEROWNIK
Ośrodka Pomocy Społecznej
w Gorzowie

.....
Jolanta Sulewicz-Woźniak.....

INSPEKTOR WOJEWÓDZKI
w Wydziale Polityki Społecznej

1. Julita Zielińska.....
Julita Zielińska

ST. INSPEKTOR
w Oddziale Budżetu i Analiz
Polityki Społecznej
w Wydziale Polityki Społecznej

2. Małgorzata Rodak.....
Małgorzata Rodak

Zabór, dn. *18.08.2011*.....

Gorzów Wlkp., dn. *05.08.2011*.....